

УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ

PROVINCIAL
LIBRARY
MANITOBA

ПРОЛЕТАРИ ВСІХ КРАЇН, ЄДНАЙТЕСЯ

UKRAINIAN LABOR NEWS

Адреса:
Cor. Pritchard Ave. and McGregor St.
Winnipeg, Man., Canada.

Address:
Cor. Pritchard Ave. and McGregor St.,
Winnipeg, Man., Canada.

РІК X. Ч. 27 (1080).

ЧЕТВЕР, 8. БЕРЕЗНЯ 1928.

WINNIPEG, MAN.

THURSDAY, MARCH 8th, 1928.

No. 27 (1080).

VOL. X.

БЛОК ПІСУДСЬКОГО ВІДНІС ПОВІДУ У ВИБОРАХ В ПОЛЬЩІ.

Консервативні національні демократи потерпіли велику поразку. — Вибори показали, що комуністи є політичною силою, вибравши кільканайцятьох послів.

Минулої неділі, дня 4. березня ц. р., в Польщі відбулися вибори до сейму. Точного вислід виборів ще нема, однак денна преса принесла вже деякі відомості про результат недільного голосування. Подаємо ці відомості в такому порядку, як вони настали.

І так депеша з Варшави від датою 4. березня повідомляє, що польські вибори принесли важку поразку для блоку Пилсудського, переважно коштом консервативних національних демократів.

Навіть у західній Польщі, головні в Познанщині, де під час останніх польських виборів у 1923 р. віднесли поразку національні демократи, тепер та партія потерпіла поразку. Далі депеша зазначає, що крім особистої поразки диктатора Пилсудського, найважливішою цією недільною виборів була поява комуністів як політичної сили.

Друга депеша з Варшави від датою 5. березня каже, що недільні вибори підтримали уряд генерала Пилсудського. Неофіційний але майже повний вислід виборів дає урядові листі 95 мандатів, а крім цього уряд сподіється ще мати сім мандатів з західної Польщі на локальних лістах.

Національно-демократична партія, що мала в попередній сеймі 100 послів, вибрала тепер лише 29.

Комуністи, що мали в останній сеймі два мандати, здобули тепер шість, а крім цього мають ще кілька додаткових мандатів на локальних лістах і в деяких українських радикальних селянських групах.

Репрезентативні партії у новім сеймі буде така: соціалісти — 50; "Визволені" — 23; радикальні селянські фракції — 23; християнські демокра-

ти разом з селянами — 26; блок національних меншостей — 36; українські радикальні селяни — 13; Росіяни — 1; сіоністи — 4.

Третя депеша з Варшави від датою 6. березня повідомляє, що повний вислід недільних виборів у Польщі вказує, що урядовий блок буде мати "соціально репрезентативну" зі 135 послів на всіх 444 послів у сеймі.

Польська соціалістична партія буде мати 83 мандати; національні меншости — 56; національні демократи — 37; селянська партія — 36; християнські демократи — 34; а решта мандатів є розподілені між дещо ріжних малих партій.

Вибори до сенату відбудуться в слідуючу неділю.

Так представляється вислід виборів у Польщі на підставі трох звідомлень до денної капіталістичної преси. Хоч остання депеша з Варшави говорить про повний вислід виборів, всетаки тої повноти в ній немає.

Характеристичним є підкреслення в першій депеші, що найважливішою цією виборів, крім поразки Пилсудського, є поява комуністів як політичної сили. В другій депеші говориться, що комуністи вибравши безпосередньо шістьох послів, а крім цього будуть ще мати кількох послів, що кандидува-

ли в рамені інших груп, як от українські радикальні селяни. Зате в третій депеші, де мав бути поданий повний вислід виборів, нема згадки, кількох вибрано комуністів. Однак зі сказаного у всіх трох депешах можна прийти до висновку, що комуністи вибравши кільканайцятьох послів. Точний вислід виборів буде відомий аж тоді, як прийдуть старокраєві газети.

БЮДЖЕТ С.Р.С.Р. ВИКАЗУЄ 500 МІЛІОНІВ РУБЛІВ НАДВИШКИ.

МОСКВА, 3. березня. — Радянський уряд видасть лише 12 проц. щорічного бюджету на військові цілі, себто менше як котрий інший уряд великої країни в світі. Таку заяву зложив тут радянський урядник.

Бюджет зівстав одобрений Радою Народніх Комісарів і предложений Центральному Виконавчому Комітетові для остаточного затвердження. Він виказує 500 мільйонів рублів надвишки, частина з чого піде на фонд голодуючих для допомоги в часі недороду.

2,000 ЖІНОК СЛУЖИТЬ У ЧЕРВОНІЙ АРМІЇ.

МОСКВА, 3. березня. — Около 2,000 жінок служать тепер в армії Радянського Сою-

за. Крім цих жінок-жовнірів, багато інших жінок учаться військової штуки.

Жінки з кісами на плечах машерували разом з чоловіками під час великої військової паради в день святкування десятих роковин заснування Червоної армії.

ВИСІЛАЮТЬ ТЕНКИ І ЛІТАКИ ПРОТИ АРАБІВ.

ЛОНДОН, 3. березня. — Сім британських тенків і 25 аеропланів вислано проти великої сили збунтованих Вагабів, які стараються захопити місто Акаба, порт на північній кінці Червоного моря.

Остання вістка про вагабських Арабів була ця, що вони облягли село Маан, у північній Акабі.

Армія китайських комуністів наступає на Кантон

Кантонський реакційний уряд відкавав 25,000 війська від Квейліну для оборони міста. — Комуністи кажуть, що до місяця будуть знов у Кантоні. — Північна частина провінції Кантун під владою комуністів. — Буржуазія втікає до Сватова й за кордон перед робітниками й селянами.

КАНТОН, Китай, 6. березня. — В окрузі Східної ріки, на схід від Кантону, дуже збільшилася активність комуністів і сьогодні червоні загрожують наступом на Кантон.

Кантонський реакційний уряд відкавав 25,000 війська від Квейліну, старої столиці провінції Квансі, де його було вислано для охорони того міста перед комуністами.

Військо висилається на схід проти комуністів, які вжуть, що до місяця будуть знов у Кантоні.

Війська кантонського уряду перевищують числом комуністів, однак ці останні є добре організовані і їх розвідні відділи утруднюють військові операції уряду.

Ці розпорощені кампанії викликають неспокій у Кантоні. (Буржуазія боїться приходу

комуністичної армії, а робітництво чекає її з відкритими раменами.)

ПЕКІН, Китай, 6. березня. — Чужинські й офіційні депеші зі Сватова повідомляють про збільшення комуністичної діяльності в північній частині провінції Кантун, звідки буржуазія втікає до Сватова й до моря.

Кажуть, що Сватов має вигляд чорноморських міст за часів пролетарської революції в Росії й на Україні, коли то російські білогвардійці втікали перед більшовиками. Вулиці міста заповнені чоловіками, жінками й дітьми.

Всі кораблі, що відпливають до Індокитаю й Голянських Індій мають бути переповнені китайською буржуазією, що втікає перед владою робітників і селян.

СЕНАТ ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВ ОБГОВОРЮЄ СПРАВУ БЕЗРОБІТТЯ.

Сенатори признають у своїх промовах, що безробіття в Америці є більше, ніж було колинебудь від 1914 р.

ВАШИНГТОН, 5. березня. — Перший раз на цій сесії сенат обговорював сьогодні справу безробіття, яке є надзвичайно грізне в Нью Йорку, Чикаго й інших містах Злучених Держав. Сенатор Ковпенд заявив, що положення в Нью Йорку є гірше, ніж було колинебудь від 1914 р.

Демократичний сенатор Вільш з Массачусетс сказав, що відносини є дійсно багато гірші, ніж про це говорить статистика безробіття, бо багато робітників працюють неповний час. Багато фабрик у Новій Англії, сказав він, є в русі лише два або три дні на тиждень.

Сенат ухвалив резолюцію демократичного сенатора Вагнера з Нью Йорку, яка поручає секретареві праці розслі-

дити положення і здати конгресу звіт про безробіття з пропозиціями, як йому зарадити.

Вагнер обчислив, що в Злучених Державах є чотири мільйони людей без праці, і покликався на секретаря праці Дейвіса як який сказав, що існує безробіття і що це треба відкрито визнати.

Є це повним запереченням заперечення президента Куліджа, що в Злучених Державах є висока платія і подостаток праці. Він жалував, що федеральний уряд не тримає статистики, яка виказувала б безробіття й поза фабриками. Однак і статистика про безробіття у фабриках вказує на те, що від деякого часу безробіття постійно зростає.

КОНГРЕС МЕТАЛЬОВЦІВ У МОСКВІ.

МОСКВА. — Восьмий конгрес металевих робітників Радянського Союзу відкрився тут 28. лютого в Домі Профсоюзів. У конгресі бере участь 581 делегатів, що заступають 905 тисяч організованих металевих робітників. Є присутні також делегації від чехословацьких, норвезьких і фініландських металевих робітників.

Привітні промови на конгресі виголосили: німецький комуніст Тельман від Виконавчого Комітету Комуністичного Інтернаціоналу, Куйбішев від Центрального Комітету Всесоюзної Комуністичної Партії і Томський від Центральної Ра-

ди Професійних Союзів. Усі вони вказували на велику роль металевих робітників у будіванні радянської індустрії.

ІТАЛІЙСЬКЕ ВІЙСЬКО УБИЛО БАГАТО АРАБІВ.

РИМ, 2. березня. — Кольоніальне фашистське військо в Киреїні убило в недавній кампанії кількості Арабів, що повстали проти італійського правління. В наслідок цієї кампанії Італія поширила свою контролю аж до лібійської пустині. Араби воюють проти італійських наїздників вже від кількох років.

ПІДЧАС ЕКСПЛОЗІЇ ЗГИНУЛО 20 ОСІБ.

САМАРАНГ, Ява, 6. березня. — Що найменше 20 осіб було убитих і більше як 100 домів було знищених експлозією у фабриці фаєрверків у Кодоєсі, що мала місце сьогодні.

З румовищ видобуто тіла 20 убитих. Більше як 50 осіб є ранених. Експлозія наробила шкоди на великій просторі.

ВІДКИНЕНО ВНЕСОК РОБІТНИЧИХ ПОСЛІВ.

КЕНБЕРА, Австралія, 4. березня. — Австралійський парламент відкинув 40 голосами проти 19 внесок робітничих послів з висловом недовіра для уряду за те, що він нічого не зробив, щоб зменшити безробіття і стримати наплив іммігрантів у часі, коли в країні нема подостатком роботи.

В ТОКІО ГИНУТЬ ЛЮДИ НА ІНФЛЮЕНЦІ.

ТОКІО, Японія, 5. березня. — В столиці Японії шириться пошесть інфлюенції, від якої згинуло вже близько 2,000 людей.

Помимо всіх старань міських лікарів, на інфлюенцію захорувало пів мільона людей, а денно вмирає пересічно по 58 осіб.

Між тими, що захорували на інфлюенцію, є прем'єр Танака і 6-літня дочка цесаря. Сам цесар має також перші ознаки інфлюенції.

ЗГОРІЛО ШЕСТЕРО ДІТЕЙ У САСКЕЧЕВАНІ.

ФАЙФ ЛЕРК, Саск., 5. березня. — Вночі з суботи на неділю згоріло на смерть шестеро дітей фермера Пера Дішеїна, який має свою ферму дев'ять миль на полудне від с. Мати дітей було на той час у Вилос Бонч, а батько, утікаючи з горючого дому, покличив ноги збитою шибобою.

ПОЛІЦІЯ В ТОКІО РОЗБИВАЄ МІТІНГ РОБІТНИКІВ.

ТОКІО, Японія, 2. березня. — Розлючені японські робітники заатакували поліцію, яка старалася розігнати мітинг пролетарської партії. Більше як 100 робітників арештовано.

Розрухи розпочалися з того, що поліція заборонила кільком промовцям гворити на мітингу й напала на велике число робітників, що пробували увійти до сали. Поліція біла робітників палками й багатьох з них поранила.

У КВЕБЕКУ ЗГОРІЛО В ПОЖАРІ 10 ОСІБ.

КВЕБЕК, 6. березня. — Недалеко Велет Джонкшин згорів вчора вечером дім Томаса Кліше, а разом з ним згоріло 10 осіб: жінка Кліше, 8 дітей і старенький батько. Коли вихав вогонь, всі спали і лише один Кліше спас життя.

Товариші! Відновляйте передплату на "Укр. Роб. Вісті"!

САРВАТ ПАША УСТУПИВ З ГОЛОВИ ЄГИПЕТСЬКОГО УРЯДУ.

Бувший прем'єр був за дальшою окупацією Єгипту британськими військами і хотів переперти англо-єгипетський договір, що закріпив би цю окупацію.

КАІРО, Єгипет, 4. березні. — Прем'єр Сарват Паша зрештитував сьогодні з причини "лихого здоров'я".

Рада міністрів збиралася вчора вечером без прем'єра й погодилася на зміст ноти, висланої до британського високого комісара лорда Лойда, яка відкидає пропонування англо-єгипетський договір. Уважають, що прем'єр вручив цю ноту високому комісареві ще перед резигнацією.

Відкинення єгипетським урядом пропонування договору з Великою Британією і резигнація прем'єра Сарвата завернули англо-єгипетські відносини до стану, який існував 1922 року, коли Велика Британія признала Єгиптові умову "незалежності".

Невідомо ще, які будуть дальші кроки, однак вважають, що націоналісти, які причинилися до відкинення договору, не спішають перебирати влади в свої руки й тому заходять розв'язаний.

Сарват Паша зрештитував через те, що він був відпові-

дальний за компромісову пропозицію в англо-єгипетським договорі, на підставі якої британська окупація Єгипту мала продовжатися ще через дев'ять років і після того хурава окупації мала бути передана до Ліги Націй.

Іншими словами це значить, що Сарват Паша, як вірний агент британського уряду, хотів надати закріпленню повенолення Єгипту Великою Британією через підписання договору, а що інші члени кабінету на це не годилися, він був приневолений зрештитувати.

Тут вважають, що інші члени єгипетського уряду також зрештитують.

ЛОНДОН, 5. березня. — Британське міністерство закордонних справ отримало сьогодні ноту від єгипетського уряду, яка відкидає пропонування англо-єгипетський договір, від яким веліся переговори від довшого часу.

Одною з головних причин відкинення договору було те, що Єгипет не хотів визнати за Британією права удержувати армію в тій країні.

ПОЛІЦІЯ КУБИ УБИЛА ДВОХ ЧЛЕНІВ КОМУНІСТИЧНОЇ ПАРТІЇ.

ГАВАНА, Куба. — Двох членів кубанської комуністичної партії, Клявдія Бозона й Нуске Яльома, арештовано 14. січня за розповсюдження маніфесту проти імперіалізму Злучених Держав. На слідуючий день рано їх забрано з вивізної й від тоді нема про них ніякої вістки. Партія й ліве крило перевели докладне перешукання і є пересвідчені, що оба робітники були замордовані кубанською поліцією.

Центральний Комітет партії видав маніфест до інших комуністичних партій Північної й Полудневої Америки та до боєвих робітників обох континентів, у яким закликає їх протестувати проти цієї нової офен-

зивни уряду Маchado на радикальних робітників Куби.

РОБІТНИКИ В АРГЕНТИНІ ВИБРАЛИ РАДНОГО.

БУЕНОС АЙРЕС, Аргентина. — Робітничий блок Аргентини відніс свою першу поразку в провінції Сантьяго де Естеро. Перший раз робітника вибрано радним з тої провінції.

За починком Комуністичної Партії Аргентини там був утворений робітничий блок, до якого увійшли залізничні робітники, шофери, муляри й інші юністи. Блок звернувся до соціалістичної партії, щоб вона також прилучилася, але соціалісти відмовилися від об'єднання.

ВИКРИТО ЗМОВУ НА ЖИТТЯ ПРЕЗ. КАЛЕСА Й ОБРЕГОНА.

МІСТО МЕКСИКО, 4. березня. — Поліція каже, що викрила змову на життя президента Калеса й генерала Обрегона, що є єдиним кандидатом на президента при надходжачих виборах. Змову викрито через арештування католицького попа на імя Осоріо Леа у приватнім помешканні в місті Мексику.

Поліція далі каже, що в домі попа збиралася група осіб і планувала виробляти бомби, якими мали бути убиті президент Калес і генерал Обрегон, та що можуть наступити даль-

ші арештування, деякі серед "важких осіб".

МІСТО МЕКСИКО, 5. березня. — Генерал Обрегон, який є єдиним кандидатом на президента республіки під час надходжачих виборів, видав сьогодні письмевну заяву у відповідь на запити, поставлені мексиканськими журналістами.

Між іншим Обрегон заявив журналістам, що Пан-американська конференція в Гавані, яка недавно закінчилася, була цілковитою невдачею.

Складайте жертви на сплату довгу друкарні й школи!